

TALE

18. maj 2010

Beskæftigelsesministerens tale til samråd d. 27. maj
om visitationsreglerne på sygedagpengeområdet

J.nr. 2010-0007947
3. kt./ssc

Spørgsmål AÅ

Vil ministeren oplyse baggrunden for, at man kan tvinge langtidssyge, der kæmper for deres liv på grund af kræft, hjerneblødning eller anden svær sygdom, og som delvist passer deres job, til samtaler hver måned i stedet for som nu hver tredje måned, når de ikke er risiko for at mindske arbejdsmarkedstilknytningen, men har større risiko for at miste deres liv, og derfor vil opleve månedlige samtaler som meningsløse og en unødigt kontrol, som derfor belaster dem yderligere i en svær livssituation?

Spørgsmål BA

Hvordan mener ministeren, at kravene om afbureaukratisering og en effektiv offentlig sektor, der bl.a. skal udnytte de knappe ressourcer i jobcentre og kommunerne bedst muligt, harmonerer med, at ministeren selv vil indføre 100.000 ekstra samtaler med langtidssygemeldte om året, som ifølge KL ikke vil gavne de langtidssyge og deres arbejdsmarkedstilknytning, og som KL derfor betegner som tåbelige og nyteløse?

Spørgsmål BB

Ministeren bedes redegøre for, om sygedagpengelovens § 12 giver hjemmel til at visitere andre kategorier end de i § 12 positivt og udtømmende beskrevne kategorier for forskellig risiko for langvarig sygdom – herunder om man kan bruge kategorierne i den nye matchmodel i relation til *arbejdsmarkedsparathed*, som ministeren fremover ønsker anvendt også for langvarigt syge?

[Indledning]

Lad mig starte med at slå helt fast, at de nye regler om visitation af sygedagpengemodtagere er indført for at hjælpe syge mennesker med at bevare kontakten med arbejdsmarkedet.

De nye visitationsregler er udtryk for en mere præcis forståelse af, hvilke situationer der giver en særlig risiko for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet, og hvordan denne risiko bedst imødegås. Det handler altså om at give jobcentre et bedre grundlag for at sætte den nødvendige indsats i gang.

[Om lovligheden]

Ifølge sygedagpengelovens § 14 kan beskæftigelsesministeren (som jo er mig) fastsætte nærmere regler om sygedagpengelovens tre visitationskategorier og visitationen. Og det er denne hjemmel, der er brugt i forbindelse med den nye ændringsbekendtgørelse om sygedagpenge, der trådte i kraft 26. april.

Kammeradvokaten har været konsulteret i den indledende fase af bekendtgørelsens udarbejdelse. Og kammeradvokaten har klart vurderet, at der er hjemmel i sygedagpengelovens § 14 til at udstede bekendtgørelsen.

De nye regler om visitation hviler fortsat på de tre kategorier, der er beskrevet i sygedagpengelovens § 12. Det vil sige:

- sager, hvor tilbagevenden til arbejdsmarkedet er umiddelbart forestående,
- sager med risiko for langvarigt sygeforløb eller risiko hvad angår arbejdsevnen,
- og sager, hvor lidelsen eller sygdommen medfører et længerevarende sygdomsforløb.

Det, vi gør nu, er altså at præcisere hvordan de tre kategorier skal anvendes i praksis, når de sygemeldte visiteres.

Helt konkret så fastsætter bekendtgørelsen, at visitationen til en af sygedagpengelovens tre kategorier skal ske med udgangspunkt i 2 simple spørgsmål:

- Om den sygemeldte har udsigt til at blive raskmeldt i løbet af de kommende 3 måneder,
- Og hvis ikke, om den sygemeldte aktuelt er i stand til at vende gradvist tilbage til arbejde eller deltage i et aktivt tilbud.

Svaret på de to spørgsmål vil være bestemmende for, hvilken af de tre kategorier borgeren skal visiteres til.

Reglerne indebærer, at jobcentrene skal følge op mindst hver 4. uge i sager, hvor raskmeldingen forventes at ligge mere end 3 måneder fremme i tiden, og hvor den sygemeldte aktuelt har mulighed for at vende gradvist tilbage i arbejde eller deltage i et aktivt tilbud.

Og at jobcentrene skal følge op mindst hver 3. måned i de sager, hvor den sygemeldte forventes at vende tilbage på fuld tid inden for tre måneder, samt i de sager, hvor perspektivet for raskmelding overstiger 3 måneder og den syge aktuelt ikke er i stand til at genoptage arbejdet delvist eller deltage i et aktivt tilbud.

[Formålet med reglerne]

Formålet med de nye regler for visitation i sygedagpengesager er først og fremmest at sikre en visitationsmodel, som kan danne ramme om en hensigtsmæssig og effektiv indsats over for sygedagpengemodtagere. Derudover skal de nye regler styrke kommunernes fokus på arbejdsfastholdelse. Og dermed skal de nye regler også ses i forlængelse af 3-partsaftalen om nedbringelse af sygefraværet fra efteråret

2008 og som følge heraf den relativt nye lovgivning om, at sygemeldte kan modtage tilbud efter beskæftigelsesloven.

Visitationen vil derudover afspejle de enkle principper, der kendetegner den nye matchmodel, hvor fokus er fodfæste på arbejdsmarkedet - men selvfølgelig med udgangspunkt i, at det er syge mennesker, som det handler om.

Og det udgangspunkt kommer klart til udtryk ved, at visitationen netop skal tage afsæt i spørgsmål vedrørende sygdomsperiodens forventede længde, og den sygemeldtes mulighed for at være aktiv under sit sygdomsforløb. Begge dele er afgørende faktorer i forhold til at modvirke, at en sygemelding fører til, at den sygemeldte bliver sat varigt uden for arbejdsmarkedet.

[Svar på kritik om nyttesløs opfølgning]

Hyppig opfølgning er den bedste måde at sikre, at de muligheder, der er for at afkorte sygefraværsperioden, ved hjælp af et aktivt forløb, faktisk bliver udnyttet. Det gælder også i sager, hvor en sygemeldt allerede er vendt gradvist tilbage i arbejde.

For selv om der i de tilfælde kan være tale om god tilknytning til arbejdspladsen, må vi ikke glemme, at der altså stadig er tale om alvorligt syge mennesker, hvor der kan være stor usikkerhed om, hvor hurtigt og glat helbredelsen kommer til at forløbe.

Det er mennesker, der befinder sig i en sårbar situation, hvor der hurtigt kan opstå komplikationer, der kræver en tilpasning af jobcentrets indsats. Derfor er det vigtigt med en hyppig kontakt, så jobcentret har mulighed for at reagere.

Nogle sygemeldte får det bedre, og timetallet kan øges. Andre får det dårligere, hvilket kan gøre det nødvendigt at af-

bryde forløbet, nedsætte timetallet eller yde andre former for hjælp fra jobcentrenes side.

Jobcentrets samtaler med de sygemeldte skal jo hjælpe dem og støtte dem, så de kommer gennem sygdomsforløbet uden at miste kontakten med arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne understrege, at langt fra alle opfølgningssamtaler behøver at foregå ved, at den sygemeldte møder op i jobcentret. Der er i vid udstrækning mulighed for, at opfølgningen kan tilrettelægges fleksibelt med udgangspunkt i borgere-ns konkrete situation.

Nogle gange vil der være behov for, at den sygemeldte møder op til en personlig samtale i jobcenteret, fx hvis den sygemeldte lige har gennemgået en operation og er usikker på, hvordan den gradvise tilbagevenden kan foregå. Når borgeren er delvist tilbage på arbejdet, kan opfølgningen de næste par gange ske ved, at jobcentret over telefonen eller pr. mail blot sikrer sig, at alt går som det skal.

I de sager, hvor den sygemeldte er for syg til at deltage i samtaler, kan opfølgningen sættes på stand by. Det betyder, at de syge ikke indkaldes til samtaler før de har fået det bedre. Jobcentret følger i stedet sagen ved at kontakte den sygemeldtes læge eller sygehuslægen.

Jeg har stor tillid til, at sagsbehandlerne kvalificeret kan vurdere, hvad behovet hos den sygemeldte er i de forskellige situationer. Og på den måde sikre at jobcentrenes ressourcer udnyttes bedst muligt.

Så jeg kan slet ikke se, hvorfor de nye visitationsregler skulle stå i vejen for en effektiv offentlig sektor - og jeg er lodret uenig i KL's vurdering af, at de indebærer 100.000 ekstra nytteløse samtaler årligt.

For det første er tallet meget langt fra de beregninger på antallet af ekstra samtaler, som jeg ellers er blevet præsenteret for. Og for det andet mener jeg ikke, at det er nyttesløst at følge intensivt op i sager, hvor der både er særligt behov og mulighed for at understøtte, at den syge fastholder sit arbejde.

Netop fordi sygedagpenge er en midlertidig ydelse, der som udgangspunkt kun udbetales i ét år, er det vigtigt ikke at lade alvorligt syge i stikken.

Vi har således vurderet, at det var nødvendigt at præcisere, hvordan visitationen af sygedagpengemodtagere skal foregå for at leve op til det, vi gerne vil i sygedagpengeloven, nemlig at hjælpe med at fastholde sygemeldte mennesker i job.

Det gør vi jo af hensyn til de syge. Og jeg vil gerne tilføje, at vi også har givet jobcentre nogle fleksible redskaber, der gør, at opfølgningen kan tilpasses den enkelte borgers situation.